

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Γνωμοδότηση του Ευρωπαϊκού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη διοικητική συνεργασία και την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας (αναδιατύπωση)

(2010/C 66/01)

Ο ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

Τη συνθήκη περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 286,

Το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 8,

Την οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 1995 για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών⁽¹⁾,

Τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 2000 σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών⁽²⁾, και ιδίως το άρθρο 41,

ΕΞΕΛΑΩΣΕ ΤΗΝ ΑΚΟΛΟΥΘΗ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ:

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. Στις 18 Αυγούστου 2009, η Επιτροπή εξέδωσε πρόταση κανονισμού του Συμβουλίου για τη διοικητική συνεργασία και την καταπολέμηση της απάτης στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας («ΦΠΑ»).⁽³⁾ Η πρόταση πράγματι αποτελεί τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1798/2003⁽⁴⁾ του Συμβουλίου για τη διοικητική συνεργασία στον τομέα του φόρου προστιθέμενης αξίας, ο οποίος έχει ήδη τροποποιηθεί αρκετές φορές. Ωστόσο, για λόγους σαφήνειας και ευχερούς κατανόησης, η Επιτροπή επέλεξε να χρησιμοποιήσει τη διαδικασία ανα-

διατύπωσης, πράγμα που σημαίνει ότι ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1798/2003 του Συμβουλίου θα καταργηθεί αν η τρέχουσα πρόταση υιοθετηθεί από το Συμβούλιο.

2. Στη διαδικασία αναδιατύπωσης, η νομοθετική συζήτηση περιορίζεται καταρχήν στις τροποποιήσεις ουσίας που προτείνει η Επιτροπή και δεν θίγει τις «αμετάβλητες διατάξεις». ⁽⁵⁾ Στην παρούσα γνωμοδότηση ωστόσο, ο Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων (ΕΕΠΔ) θα συζητήσει τον ισχύοντα κανονισμό και όλες τις προτεινόμενες ουσιαστικές του τροποποιήσεις. Αυτή η ολοκληρωμένη ανάλυση είναι αναγκαία για την ορθή αξιολόγηση του αντίκτυπου της νομοθεσίας στην προστασία των δεδομένων. Ο ΕΕΠΔ θα προτείνει προσαρμογές οι οποίες αφορούν επίσης τις αμετάβλητες διατάξεις, παροτρύνει δε τον νομοθέτη να λάβει υπ' όψιν τις συστάσεις αυτές παρά το περιορισμένο πεδίο της διαδικασίας αναδιατύπωσης. Σε αυτή τη συνάρτηση ο ΕΕΠΔ επισημαίνει το άρθρο 8 της Διοργανικής Συμφωνίας σχετικά με τη διαδικασία αναδιατύπωσης το οποίο προβλέπει τη δυνατότητα τροποποίησης των αμετάβλητων διατάξεων.
3. Η νομική βάση της πρότασης είναι το άρθρο 93 της συνθήκης ΕΚ, το οποίο παρέχει στο Συμβούλιο τη δυνατότητα να θεσπίζει μέτρα σχετικά με την έμμεση φορολογία. Το Συμβούλιο αποφασίζει ομόφωνα επί προτάσεως της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή. Η νομική βάση και η ειδική διαδικασία δεν θα μεταβληθούν μετά την έναρξη ισχύος της συνθήκης της Λισσαβώνας.
4. Δεν ζητήθηκε η γνώμη του ΕΕΠΔ όπως απαιτείται σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001. Η παρούσα γνωμοδότηση βασίζεται επομένως στο άρθρο 41 παράγραφος 2 του αυτού κανονισμού. Ο ΕΕΠΔ προτείνει να περιληφθεί αναφορά στην παρούσα γνωμοδότηση στο προοίμιο της πρότασης.

⁽¹⁾ ΕΕ L 281 της 23.11.1995, σ. 31.

⁽²⁾ ΕΕ L 8 της 12.1.2001, σ. 1.

⁽³⁾ COM(2009) 427 τελικό της 18ης Αυγούστου 2009.

⁽⁴⁾ ΕΕ L 264 της 15.10.2003, σ. 1.

⁽⁵⁾ Βλ. τη Διοργανική Συμφωνία της 28ης Νοεμβρίου 2001 για μια πιο διαρθρωμένη χρήση της τεχνικής αναδιατύπωσης για νομικές πράξεις (ΕΕ C 77 της 28.3.2002, σ. 1).

5. Ο ΕΕΠΔ γνωρίζει τη σημασία της βελτίωσης της αποτελεσματικότητας των μέτρων κατά της διασυνοριακής απάτης και της καλύτερης διασφάλισης της είσπραξης του ΦΠΑ σε διασυνοριακές καταστάσεις. Καίτοι η ανταλλαγή πληροφοριών, η οποία αποτελεί μέρος της διοικητικής συνεργασίας και της καταπολέμησης της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ, αφορά κυρίως πληροφορίες για νομικά πρόσωπα, είναι σαφές ότι γίνεται επίσης επεξεργασία δεδομένων που αφορούν φυσικά πρόσωπα. Ο ΕΕΠΔ παραδέχεται ότι για την επίτευξη των σκοπών αυτών είναι αναγκαία η επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, υπογραμμίζει ωστόσο ότι η επεξεργασία των δεδομένων αυτών πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες για την προστασία δεδομένων.
6. Οι περιπτώσεις στις οποίες απαιτείται διασυνοριακή ανταλλαγή δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εντός της ΕΕ χρίζουν ιδιαίτερης προσοχής δεδομένου ότι συνεπάγονται επεξεργασία των δεδομένων σε μεγαλύτερη κλίμακα η οποία αναγκαστικά οδηγεί σε νομική αβεβαιότητα για τα υποκείμενα των δεδομένων: ενδέχεται να συμμετέχουν φορείς από όλα τα λοιπά κράτη μέλη ή να τυγχάνουν εφαρμογής εθνικοί κανόνες των λοιπών αυτών κρατών μελών οι οποίοι θα μπορούσαν να διαφέρουν ελαφρώς από τους κανόνες οι οποίοι συνήθως ισχύουν για τα υποκείμενα των δεδομένων, ή να εφαρμόζονται σε νομικό σύστημα άγνωστο στο υποκείμενο των δεδομένων.
7. Αφού ανέλυσε το νομικό πλαίσιο που απορρέει από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1798/2003 και τις προτεινόμενες προσαρμογές, ο ΕΕΠΔ καταλήγει ότι, καίτοι μπορούν να εντοπισθούν κάποια θετικά σημεία, δεν πληρούνται όλες οι απαιτήσεις που απορρέουν από τους κοινοτικούς κανόνες περί προστασίας δεδομένων.
8. Προτού εξηγήσει την άποψη αυτή λεπτομερέστερα στο τμήμα III (ισχύοντες κανόνες περί προστασίας των δεδομένων) και στο τμήμα IV (λεπτομερής ανάλυση της πρότασης), ο ΕΕΠΔ θα εξηγήσει στο επόμενο τμήμα πρώτα το πλαίσιο της παρούσας πρότασης, το υπάρχον νομικό πλαίσιο και τις προτεινόμενες προσαρμογές.

II. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΕ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΟΥ ΦΠΑ

II.1. Πλαίσιο

9. Η παρούσα πρόταση απορρέει από συζήτηση σε επίπεδο ΕΕ η οποία ξεκίνησε επίσημα τον Μάιο του 2006 με ανακοίνωση της Επιτροπής για την καταπολέμηση της φοροδιαφυγής στην εσωτερική αγορά. ⁽¹⁾ Με την ενθάρρυνση του Συμβουλίου και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, η Επιτροπή δημοσίευσε, τον Δεκέμβριο του 2008, άλλη ανακοίνωση για συντονισμένη

στρατηγική για τη βελτίωση της καταπολέμησης της απάτης στον τομέα του ΦΠΑ στην Ευρωπαϊκή Ένωση. ⁽²⁾ Η ανακοίνωση προέβλεπε διάφορες μεταβολές της γενικής οδηγίας ΦΠΑ 2006/112/ΕΚ, καθώς και την τωρινή αναδιτύπωση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1987/2003. ⁽³⁾

10. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1798/2003 υπήρξε μέχρι στιγμής ο κανονισμός αναφοράς για τη διοικητική συνεργασία σε θέματα ΦΠΑ. Ωστόσο, σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη της Επιτροπής η οποία δημοσιεύθηκε στις 18 Αυγούστου 2009, την αυτή ημέρα με την παρούσα πρόταση, ο βαθμός διοικητικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών για την αντιμετώπιση της ενδοκοινοτικής φοροδιαφυγής και απάτης στον τομέα του ΦΠΑ θεωρήθηκε ανεπαρκής. ⁽⁴⁾ Κύριος σκοπός της παρούσας πρότασης επομένως είναι η αναπροσαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1798/2003 του Συμβουλίου κατά τρόπον ώστε να ενισχυθεί η αποτελεσματικότητα των μέτρων κατά της διασυνοριακής απάτης και να διασφαλισθεί η καλύτερη είσπραξη του ΦΠΑ σε διασυνοριακές καταστάσεις.

II.2. Το ισχύον σύστημα συνεργασίας: Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1798/2003 του Συμβουλίου

11. Με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1798/2003 η ΕΕ θέσπισε κοινό σύστημα διοικητικής συνεργασίας και ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρμοδίων αρχών των κρατών μελών προκειμένου να έχουν τη δυνατότητα ορθού υπολογισμού του ΦΠΑ. Ο κανονισμός περιέχει κατάλογο των αρμοδίων αρχών και υποχρεώνει τα κράτη μέλη να ορίζουν ένα μοναδικό κεντρικό γραφείο συνδέσμου το οποίο θα είναι υπεύθυνο για τις επαφές με άλλα κράτη μέλη στον τομέα της διοικητικής συνεργασίας.
12. Η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ αρμοδίων χωρών λαμβάνει χώρα σε τρεις περιπτώσεις: ανταλλαγή πληροφοριών κατόπιν σχετικής αίτησης, ανταλλαγή πληροφοριών χωρίς προηγούμενη αίτηση (εθελουσία ανταλλαγή) και φύλαξη δεδομένων σε ηλεκτρονική βάση δεδομένων που τηρείται από κάθε κράτος μέλος, σε τμήμα της οποίας μπορούν να έχουν άμεση πρόσβαση οι αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών.
13. Σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1798/2003 τα κράτη μέλη υποχρεούνται επίσης να εξασφαλίζουν ότι τα πρόσωπα που ασχολούνται με την ενδοκοινοτική προμήθεια αγαθών και υπηρεσιών να έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν επιβεβαίωση του αριθμού φορολογικού μητρώου ΦΠΑ οιοδήποτε συγκεκριμένο πρόσωπο. Το σύστημα που παρέχει αυτή τη δυνατότητα στα εν λόγω πρόσωπα είναι γνωστό ως το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών για το ΦΠΑ («VIES»).

⁽²⁾ Βλ. συμπεράσματα του Συμβουλίου της 4ης Δεκεμβρίου 2007 και της 7ης Οκτωβρίου 2008, Ψήφισμα της 2ας Σεπτεμβρίου 2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (2008/2033(INI)). Βλ. ανακοίνωση COM(2008)807 της 1ης Δεκεμβρίου 2008.

⁽³⁾ ΕΕ L 347 της 11.12.2006, σ. 1.

⁽⁴⁾ Έκθεση COM(2009) 428 της 18ης Αυγούστου 2009 για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1798/2003.

⁽¹⁾ Ανακοίνωση COM(2006) 254 της 31ης Μαΐου 2006 σχετικά με την ανάγκη χάραξης συντονισμένης στρατηγικής με σκοπό τη βελτίωση της καταπολέμησης της φοροδιαφυγής.

14. Εν γένει, ο κανονισμός ορίζει ότι η γνωστοποίηση πληροφοριών πρέπει να γίνεται ηλεκτρονικά. Η Επιτροπή είναι επομένως υπεύθυνη για την ανάπτυξη κοινού δικτύου επικοινωνιών ή κοινού συστήματος διεπικοινωνίας («CCN/CSI») στο βαθμό που αυτό είναι αναγκαίο για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών. Τα κράτη μέλη είναι υπεύθυνα για την ανάπτυξη των εθνικών τους συστημάτων στο βαθμό που είναι αναγκαίο για την ανταλλαγή πληροφοριών με τη χρησιμοποίηση του CCN/CSI. Ο κανονισμός περιέχει περαιτέρω κανόνες για τις σχέσεις με την Επιτροπή, ταυτόχρονους ελέγχους και την ανταλλαγή δεδομένων που προέρχονται από τρίτες χώρες.

15. Το είδος των πληροφοριών που μπορούν να ανταλλάσσονται μεταξύ των αρμοδίων αρχών κατόπιν αιτήσεως ή εθελουσίως δεν προσδιορίζεται. Το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1798/2003 του Συμβουλίου απλώς αναφέρεται σε «οποιοσδήποτε πληροφορίες» θα μπορούσαν να βοηθήσουν τις αρχές να προβούν στον ορθό υπολογισμό του ΦΠΑ. Η ηλεκτρονική βάση δεδομένων περιέχει τους ανακεφαλαιωτικούς πίνακες των φορολογουμένων που διαθέτουν αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ οι οποίοι έχουν ληφθεί σύμφωνα με τη γενική οδηγία ΦΠΑ. Οι πίνακες αυτοί περιέχουν τους αριθμούς φορολογικού μητρώου ΦΠΑ των διαφόρων υποκείμενων στο φόρο και τη συνολική αξία των προμηθειών αγαθών που διενεργούνται από τον υποκείμενο στο φόρο. Το VIES επιτρέπει μόνο την επιβεβαίωση της ισχύος αριθμού φορολογικού μητρώου ΦΠΑ.

II.3. Γενική περιγραφή των προβλεπόμενων βελτιώσεων

16. Με την παρούσα πρόταση η Επιτροπή σκέπτεται να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα της σημερινής συνεργασίας, καθιστώντας τις αρμόδιες αρχές συνυπεύθυνες για την προστασία των εσόδων από το ΦΠΑ σε όλα τα κράτη μέλη, προωθώντας την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των αρμοδίων αρχών και βελτιώνοντας την ποιότητα και τη συνοχή των πληροφοριών αυτών.⁽¹⁾

17. Η βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών επιτυγχάνεται με τον ορισμό των περιπτώσεων στις οποίες οι αρμόδιες αρχές δεν δύνανται να αρνηθούν να απαντήσουν σε αίτηση πληροφοριών ή διοικητικής έρευνας καθώς και των περιπτώσεων στις οποίες πρέπει να γίνεται εθελουσία ανταλλαγή πληροφοριών.⁽²⁾ Η πρόταση προβλέπει επίσης αυστηρότερες προθεσμίες και υπογραμμίζει τη χρήση ηλεκτρονικών μέσων.

18. Η συνοχή των πληροφοριών που είναι διαθέσιμες στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων ενισχύεται με τον ορισμό του είδους

των πληροφοριών που τα κράτη μέλη υποχρεούνται να εισάγουν στις εθνικές βάσεις δεδομένων. Η πρόταση επιπλέον αυξάνει την άμεση αυτοματοποιημένη πρόσβαση στις ηλεκτρονικές βάσεις δεδομένων από τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών. Οι πληροφορίες που διατίθενται σε άλλους υποκείμενους στο φόρο μέσω του VIES συμπληρώνονται με το ονοματεπώνυμο και τη διεύθυνση του προσώπου που είναι καταχωρισμέ με αριθμό φορολογικού μητρώου ΦΠΑ.

19. Η πρόταση επιπλέον προσδιορίζει τις περιπτώσεις στις οποίες τα κράτη μέλη δύνανται και υποχρεούνται να διενεργούν πολυμερείς ελέγχους. Εκτός αυτού δημιουργεί νομική βάση για τη θέσπιση κοινής επιχειρησιακής δομής για πολυμερή συνεργασία (Eurofisc). Το σύστημα αυτό θα πρέπει να επιτρέπει την ταχεία ανταλλαγή στοχευμένων πληροφοριών μεταξύ όλων των κρατών μελών καθώς και τη διεξαγωγή κοινών αναλύσεων κινδύνου και στρατηγικής.

20. Η πρόταση εισάγει τέλος απαίτηση ανάδρομης πληροφόρησης που επιτρέπει στα κράτη μέλη να αξιολογούν την αποτελεσματικότητα της ανταλλαγής πληροφοριών.

21. Διάφορα θέματα θα υποστούν περαιτέρω επεξεργασία σύμφωνα με διαδικασία επιτροπολογίας, όπως φερ' ειπείν τα τυποποιημένα έντυπα αίτησης πληροφοριών που χρησιμοποιούνται από τις αρμόδιες αρχές, ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόζεται η απαίτηση ανάδρομης πληροφόρησης, τα κριτήρια σύμφωνα με τα οποία αποφασίζεται αν πρέπει να επέλθουν μεταβολές στα δεδομένα που αποθηκεύονται στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων και στη σύσταση του Eurofisc.

III. ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

22. Σε περίπτωση επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, θα πρέπει να τηρείται η κοινοτική νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων. Στη νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων «τα προσωπικά δεδομένα» ορίζονται ευρέως ως «κάθε πληροφορία που αναφέρεται σε φυσικό πρόσωπο του οποίου η ταυτότητα είναι γνωστή ή μπορεί να εξακριβωθεί». ⁽³⁾ Όπως προαναφέρθηκε, η ανταλλαγή πληροφοριών στο παρόν πλαίσιο αφορά κυρίως νομικά πρόσωπα. Θα περιέχει, ωστόσο, πληροφορίες που αφορούν και φυσικά πρόσωπα. Ο όρος «κάθε πληροφορία» που περιέχεται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 του προτεινόμενου κανονισμού του Συμβουλίου φαίνεται να περιλαμβάνει και περαιτέρω πληροφορίες για φυσικά πρόσωπα που εργάζονται για τα νομικά πρόσωπα ή συνδέονται με άλλο τρόπο με αυτά (βλ. επίσης σημείο 31 παρακάτω).

⁽¹⁾ Η πρόταση ενσωματώνει τις μεταβολές του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. Νο 1798/2003 οι οποίες προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 143/2008 του Συμβουλίου και οποίες θα αρχίσουν να ισχύουν από την 1η Ιανουαρίου 2015 (ΕΕ L 44 της 20.2.2008, σ. 1). Οι μεταβολές αυτές αφορούν τη θέσπιση κανόνων για τον τόπο παροχής των υπηρεσιών, τα ειδικά συστήματα και τη διαδικασία επιστροφής ποσών σε σχέση με το ΦΠΑ.

⁽²⁾ Βλ. αιτιολογική έκθεση της πρότασης στη σελ. 4.

⁽³⁾ Βλ. άρθρο 2 σημείο α) της οδηγίας 95/46/ΕΚ και άρθρο 2 σημείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001. Βλ. Γνώμη 4/2007 της 20ής Ιουνίου 2007 της ομάδας του άρθρου 29 για μία εξήγηση της έννοιας των «δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα» (διαθέσιμη στη διεύθυνση http://ec.europa.eu/justice_home/fsj/privacy/docs/wpdocs/2007/wp136_en.pdf).

23. Για την επεξεργασία δεδομένων από τα κράτη μέλη, ισχύουν οι εθνικοί κανόνες για την εφαρμογή της οδηγίας 95/46/ΕΚ. Ο ισχύων κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1798/2003 κάνει δύο αναφορές στην οδηγία 95/46/ΕΚ, συγκεκριμένα στην αιτιολογική σκέψη 17 και στο άρθρο 41. Ο ΕΕΠΔ σημειώνει ότι οι διατάξεις αυτές αναφέρονται στην οδηγία 95/46/ΕΚ μόνο σε σχέση με τη δυνατότητα περιορισμού ορισμένων δικαιωμάτων που κατοχυρώνονται από την οδηγία. Η αιτιολογική σκέψη και το άρθρο επανεμφανίζονται στην πρόταση της Επιτροπής (ως αιτιολογική σκέψη 35 και ως άρθρο 57) αλλά θα υποστούν κάποιες μεταβολές, οι οποίες θα συζητηθούν λεπτομερέστερα στο σημείο 49 και σε άλλα σημεία στη συνέχεια. Σε αυτό το στάδιο έχει σημασία να επισημανθεί το γεγονός ότι η Επιτροπή προτίθεται να εισαγάγει γενική φράση στο άρθρο 41 (το νέο άρθρο 57) η οποία θα ορίζει ότι «κάθε αποθήκευση ή ανταλλαγή πληροφοριών δυνάμει του παρόντος κανονισμού υπόκειται στις διατάξεις που θέτουν σε εφαρμογή την οδηγία 95/46/ΕΚ». Ο ΕΕΠΔ χαιρετίζει την εισαγωγή αυτής της φράσης και ενθαρρύνει τον νομοθέτη να εισαγάγει ανάλογη δήλωση και στην αιτιολογική σκέψη.

24. Καίτοι η Επιτροπή δεν συμμετέχει άμεσα στην ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ των αρμοδίων αρχών, από το άρθρο 51 παράγραφος 2 προκύπτει ότι η Επιτροπή λαμβάνει «κάθε διαθέσιμη πληροφορία σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού», «στατιστικά δεδομένα», και «κάθε άλλη πληροφορία» που μπορεί να βοηθήσει στον ορθό υπολογισμό του ΦΠΑ όπως αναφέρεται στο άρθρο 1 ⁽¹⁾. Όπως αναφέρθηκε νωρίτερα στο σημείο 14, η Επιτροπή είναι επιπλέον υπεύθυνη για «οποιαδήποτε προσαρμογή του Κοινού Δικτύου Επικοινωνιών/ Κοινού Συστήματος Διεπικοινωνίας (CCN/CSI) που απαιτείται» για να επιτραπεί η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών (άρθρο 55). Όπως καθίσταται σαφές από το άρθρο 57 παράγραφος 2, η ευθύνη αυτή μπορεί υπό ορισμένες συνθήκες να συνεπάγεται πρόσβαση στις ανταλλασσόμενες μέσω του συστήματος πληροφορίες.

25. Από τα προαναφερόμενα έπεται ότι η Επιτροπή θα ασχολείται επίσης με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Δεσμεύεται επομένως από τους κανόνες περί προστασίας δεδομένων που ισχύουν για τα όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ οι οποίοι ορίζονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και υπόκειται στην εποπτεία του ΕΕΠΔ. Για λόγους σαφήνειας και προκειμένου να αποφευχθεί οιαδήποτε αμφιβολία ως προς την εφαρμογή του κανονισμού, ο ΕΕΠΔ παροτρύνει τον νομοθέτη να συμπεριλάβει αναφορά στον κανονισμό και στις αιτιολογικές σκέψεις καθώς και σε ουσιαστική διάταξη.

26. Σε περίπτωση επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, τα άρθρα 16 και 17 της οδηγίας 95/46/ΕΚ και τα άρθρα 21 και 22 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 απαιτούν την εξασφάλιση της εμπιστευτικότητας και της ασφάλειας της επε-

ξεργασίας δεδομένων. Δεν διευκρινίζεται ρητά στο μόλις αναφερθέν άρθρο 55 αν η Επιτροπή είναι υπεύθυνη για τη συντήρηση και την ασφάλεια του CCN/CSI ⁽²⁾. Προκειμένου να αποφευχθούν αμφιβολίες όσον αφορά τον υπεύθυνο για την εξασφάλιση αυτής της εμπιστευτικότητας και ασφάλειας, ο ΕΕΠΔ παροτρύνει τον νομοθέτη να καθορίσει σαφέστερα την ευθύνη της Επιτροπής εν προκειμένω και να τονίσει τις υποχρεώσεις των κρατών μελών λαμβάνοντας πάντα υπ' όψιν τις απαιτήσεις που απορρέουν από την οδηγία 95/46/ΕΚ και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

27. Η διευκρίνιση του υπεύθυνου για τη συμμόρφωση με τους κανόνες περί προστασίας δεδομένων (ο οποίος στην ορολογία προστασίας δεδομένων αποκαλείται «υπεύθυνος της επεξεργασίας» ⁽³⁾), έχει επίσης σημασία σε σχέση με τη δημιουργία του Eurofisc. Το άρθρο 35 εξηγεί ότι το Eurofisc θα αποτελείται από αρμόδιους υπαλλήλους οριζόμενους από τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Η Επιτροπή θα παρέχει τεχνική, διοικητική και επιχειρησιακή στήριξη στο Eurofisc. Η προτεινόμενη δομή δημιουργεί ερωτήματα ως προς την εφαρμοστέα νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων (οδηγία 95/46/ΕΚ ή κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 45/2001) και την ευθύνη για την τήρηση των κανόνων αυτών. Είναι πρόθεση της Επιτροπής να εξακολουθήσουν να είναι υπεύθυνα τα κράτη μέλη είτε μόνα είτε σε συνδυασμό με την Επιτροπή, ή αρμόδια αρχή θα είναι το ίδιο το Eurofisc, ίσως δε σε συνδυασμό με την Επιτροπή; Ο ΕΕΠΔ καλεί τον νομοθέτη να διευκρινίσει τα ζητήματα αυτά και να εξασφαλίσει τη σαφή κατανομή των αρμοδιοτήτων.

IV. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

IV.1. Προσδιορισμός των δεδομένων και του σκοπού και εξασφάλιση της αναγκαιότητας της επεξεργασίας

28. Ο ΕΕΠΔ σημειώνει ότι δεν προσδιορίζονται με αρκετή ακρίβεια στην πρόταση τα δεδομένα που θα ανταλλάσσονται, ούτε οι σκοποί για τους οποίους θα γίνεται η ανταλλαγή· επίσης, δεν εξασφαλίζεται επαρκώς με την πρόταση ότι ανταλλαγή προσωπικών δεδομένων θα γίνεται μόνον εφόσον υπάρχει ανάγκη. Όλα αυτά καταφαίνονται στο άρθρο 1 παράγραφος 1 του προτεινόμενου κανονισμού του Συμβουλίου.

29. Στο άρθρο 1 παράγραφος 1 διατυπώνεται ο γενικός στόχος της πρότασης, που είναι η εξασφάλιση της συμμόρφωσης με την εθνική νομοθεσία περί ΦΠΑ. Αυτό πρέπει να επιτευχθεί μέσω συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών και της ανταλλαγής, μεταξύ των αρχών τους, όλων των πληροφοριών που

⁽¹⁾ Βλ. επίσης σημείο 28 και παρακάτω. Στην υπόλοιπη γνωμοδότηση όλες οι παραπομπές σε αιτιολογικές σκέψεις και άρθρα νοούνται ως παραπομπές στις αιτιολογικές σκέψεις και τα άρθρα της πρότασης, εκτός αν ορίζεται άλλως.

⁽²⁾ Βλ. για σχετικές παρατηρήσεις επίσης τη γνωμοδότηση του ΕΕΠΔ της 16ης Σεπτεμβρίου 2008 ως προς την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Πληροφοριών Ποινικού Μητρώου (ECRIS) (ΕΕ C 42 της 20.2.2009, σ. 1), σημεία 23 και παρακάτω.

⁽³⁾ Βλ. άρθρο 2 σημείο δ) της οδηγίας 95/46/ΕΚ και το άρθρο 2 σημείο δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001. Αμφότερες οι διατάξεις προβλέπουν τη δυνατότητα αυτοτελούς και κοινού ελέγχου («... αυτοτελώς ή από κοινού ...»).

μπορούν να βοηθήσουν στον ορθό προσδιορισμό του ΦΠΑ, στην παρακολούθηση της ορθής εφαρμογής του ΦΠΑ, ιδίως επί των ενδοκοινοτικών συναλλαγών, και στην καταπολέμηση της απάτης.

30. Όπως έχει, το άρθρο 1 παράγραφος 1 δεν πληροί τις απαιτήσεις των κοινοτικών κανόνων περί προστασίας δεδομένων, καθότι είναι διατυπωμένο με υπερβολική ευρύτητα και αφήνει υπερβολικά μεγάλα περιθώρια διακριτικής ευχέρειας, πράγμα που δημιουργεί κίνδυνο ουσιαστικότητας παράβασης των εφαρμοστέων κανόνων προστασίας δεδομένων στην πράξη.

31. Πρώτον, η έννοια «όλες τις πληροφορίες» είναι υπερβολικά ευρεία και ενέχει τον κίνδυνο δυσανάλογων ανταλλαγών πληροφοριών. Αν ληφθεί κατά γράμμα, φαίνεται να περιλαμβάνει ακόμα και περαιτέρω πληροφορίες σχετικά με τα φυσικά πρόσωπα που δουλεύουν για τα νομικά πρόσωπα ή έχουν άλλου είδους δεσμούς με αυτά. Ο ΕΕΠΔ επιθυμεί να υπενθυμίσει εν προκειμένω τις διατάξεις που αφορούν ειδικές κατηγορίες δεδομένων και που θέτουν ειδικούς και αυστηρότερους κανόνες για την επεξεργασία δεδομένων σχετικά με παραβάσεις, ποινικές καταδίκες ή μέτρα ασφαλείας, διοικητικές κυρώσεις ή αποφάσεις πολιτικών δικαστηρίων. ⁽¹⁾

32. Δεύτερον, οι σκοποί για τους οποίους επιτρέπεται η ανταλλαγή δεδομένων είναι υπερβολικά γενικοί, πράγμα που αντιβαίνει στην απαίτηση περί καθορισμένων και σαφών σκοπών. ⁽²⁾

33. Τρίτον, σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 1, ανταλλαγή πληροφοριών χωρεί όταν «μπορούν να βοηθήσουν» την αρμόδια αρχή άλλου κράτους μέλους. Προκειμένου περί προσωπικών δεδομένων, αυτό έρχεται σε σύγκρουση με την απαίτηση να γίνει επεξεργασία δεδομένων μόνο στο βαθμό που αυτό είναι αναγκαίο για την επίτευξη του δεδομένου σκοπού. ⁽³⁾ Χωρίς επακριβή γνώση του είδους προσωπικών πληροφοριών για το οποίο πρόκειται και χωρίς περαιτέρω προσδιορισμό των σκοπών, η αναγκαιότητα της ανταλλαγής είναι εν πάση περιπτώσει αδύνατο να εκτιμηθεί.

34. Προκειμένου λοιπόν να συνάδει η ανταλλαγή πληροφοριών με τις απαιτήσεις προστασίας δεδομένων, επιβάλλεται κάποια περαιτέρω διευκρίνιση του σκοπού και του είδους —τουλάχιστον σε γενικές γραμμές ή κατηγορίες— των πληροφοριών που μπορούν ή που πρόκειται να ανταλλάσσονται. Θα πρέπει να εξασφαλίζεται επίσης κατ' αυτό τον τρόπο η συμμόρφωση με την αρχή της αναγκαιότητας.

35. Εξετάζοντας τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1798/2003 του Συμβουλίου στην ολότητά του καθώς και τις προτεινόμενες τροποποιήσεις, ο ΕΕΠΔ σημειώνει ότι δεν προβλέπονται περαιτέρω

διευκρινίσεις, ή, στην καλύτερη περίπτωση, προβλέπονται μόνον εν μέρει. Η άποψη αυτή του ΕΕΠΔ αναπτύσσεται διεξοδικότερα στα επόμενα. Εν προκειμένω, γίνεται διάκριση μεταξύ των διάφορων ενεργειών επεξεργασίας που λαμβάνουν χώρα: ανταλλαγή πληροφοριών κατόπιν αιτήσεως, διαβίβαση πληροφοριών άνευ αιτήσεως, διαθεσιμότητα πληροφοριών μέσω της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων υπόψη των αρμόδιων αρχών, διαθεσιμότητα πληροφοριών υπόψη άλλων προσώπων με αριθμό ΦΠΑ (το σύστημα VIES) και επεξεργασία δεδομένων από την Eurofisc.

Ανταλλαγή πληροφοριών κατόπιν αιτήσεως

36. Όσον αφορά την παροχή πληροφοριών κατόπιν αιτήσεως, δεν παρέχονται περαιτέρω διευκρινίσεις ως προς το είδος των ανταλλασσόμενων πληροφοριών ή το σκοπό για τον οποίο γίνεται η ανταλλαγή. Το άρθρο 7 κάνει λόγο για «τις πληροφορίες στις οποίες αναφέρεται το άρθρο 1» και ορίζει ότι «συμπεριλαμβάνονται» όσες] αφορούν μία ή περισσότερες συγκεκριμένες περιπτώσεις». Για ν' ανταποκριθεί στην αίτηση, η αρμόδια αρχή μπορεί να προβεί «στις αναγκαίες διοικητικές έρευνες». Στο άρθρο 9 γίνεται μάλιστα επίσης λόγος για την ανακοίνωση «κάθε συναφ[ούς] πληροφορία[ς]», χωρίς να διευκρινίζεται για τι είδους πληροφορίες πρόκειται. Δεν προσδιορίζονται περαιτέρω οι σκοποί για τους οποίους μπορεί να γίνει επεξεργασία των δεδομένων, ούτε αναφέρεται η απαίτηση της αναγκαιότητας.

37. Ο ΕΕΠΔ καλεί το νομοθέτη να προσδιορίσει τι είδους προσωπικές πληροφορίες θα ανταλλάσσονται, να οριοθετήσει τους σκοπούς για τους οποίους χωρεί τέτοια ανταλλαγή και να αξιολογήσει την ανάγκη της, ή τουλάχιστον να εξασφαλίσει την τήρηση της αρχής της αναγκαιότητας.

Διαβίβαση πληροφοριών άνευ αιτήσεως

38. Για την άνευ αιτήσεως διαβίβαση πληροφοριών, ορίζεται σε ποιες περιπτώσεις το κράτος μέλος διαβιβάζει πληροφορίες σε άλλη αρμόδια αρχή. Ως προς το είδος των διαβιβαζόμενων πληροφοριών γίνεται και εδώ παραπομπή στο άρθρο 1 παράγραφος 1. Στο άρθρο 14 παράγραφος 1 απαριθμούνται οι εξής περιπτώσεις:

1) όταν θεωρείται ότι οι φόροι επιβάλλονται στο κράτος μέλος προορισμού και οι πληροφορίες που παρέχει το κράτος μέλος καταγωγής είναι αναγκαίες για την αποτελεσματικότητα του συστήματος ελέγχου του κράτους μέλους προορισμού,

2) όταν ένα κράτος μέλος έχει λόγους να πιστεύει ότι διαπράχθηκε ή ενδέχεται να διαπράχθηκε παραβίαση της νομοθεσίας για το ΦΠΑ στο άλλο κράτος μέλος,

3) όταν υφίσταται κίνδυνος διαφυγής φορολογικών εσόδων στο άλλο κράτος μέλος.

⁽¹⁾ Βλ. άρθρο 8 παράγρ. 5 οδηγίας 95/46/ΕΚ και άρθρο 10 παράγρ. 5 κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

⁽²⁾ Βλ. άρθρο 6 παράγρ. 1 στοιχ. β) οδ. 95/46/ΕΚ και άρθρο 4 παράγρ. 1 στοιχ. β) κανον. (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

⁽³⁾ Βλ. άρθρο 7 οδηγίας 95/46/ΕΚ και άρθρο 5 κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

Μολονότι ιδίως η δεύτερη και η τρίτη περίπτωση είναι αρκετά ευρείες, θα μπορούσε η απαρίθμηση των τριών περιπτώσεων να θεωρηθεί καταρχήν ως περαιτέρω διευκρίνιση των σκοπών για τους οποίους ανταλλάσσονται τα δεδομένα. Στην πρώτη μάλιστα περίπτωση γίνεται και επίκληση της αρχής της αναγκαιότητας. Η άνευ αιτήσεως ανταλλαγή πληροφοριών δεν περιορίζεται όμως σ' αυτές τις τρεις περιπτώσεις, αφού στο άρθρο 15 ορίζεται ότι οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών διαβιβάζουν αυθορμήτως στις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών [και όλες] τις πληροφορίες που μνημονεύονται στο άρθρο 1 τις οποίες γνωρίζουν και οι οποίες θα μπορούσαν να φανούν χρήσιμες στις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών.

39. Οι προτεινόμενες μάλιστα αλλαγές διευρύνουν τα ήδη προβλεπόμενα. Ενώ το άρθρο 18 του ισχύοντος κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1798/2003 ορίζει ότι με διαδικασία επιτροπολογίας «καθορίζονται οι ακριβείς κατηγορίες πληροφοριών που θα αποτελέσουν αντικείμενο ανταλλαγής», η Επιτροπή προτείνει την απόλειψη αυτής της διάταξης.

40. Ο ΕΕΠΔ καλεί και εδώ το νομοθέτη να προσδιορίσει τι είδους προσωπικές πληροφορίες θα ανταλλάσσονται, να οριοθετήσει τους σκοπούς για τους οποίους χωρεί τέτοια ανταλλαγή και να αξιολογήσει την ανάγκη της, ή τουλάχιστον να εξασφαλίσει την τήρηση της αρχής της αναγκαιότητας.

Διαθεσιμότητα δεδομένων μέσω της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων

41. Καθ' όσον αφορά τις πληροφορίες που είναι διαθέσιμες στις αρμόδιες αρχές μέσω της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων, η πρόταση προσδιορίζει σαφέστερα το είδος των πληροφοριών που θα περιέχονται στη βάση δεδομένων. Στο άρθρο 18 περιέχεται κατάλογος πληροφοριών που θα αποθηκεύονται και θα υφίστανται επεξεργασία στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων. Πρόκειται για τις πληροφορίες που συλλέγονται κατ' εφαρμογή της γενικής οδηγίας 2006/112/ΕΚ περί ΦΠΑ (πληροφορίες συλλεγόμενες μέσω των ανακεφαλαιωτικών δηλώσεων και πληροφορίες συλλεγόμενες από τις εθνικές αρχές για την καταγραφή μη εγκατεστημένων αλλά υποκείμενων στο ΦΠΑ προσώπων που παρέχουν ηλεκτρονικές υπηρεσίες σε μη υποκείμενα στο ΦΠΑ πρόσωπα), και για δεδομένα σχετικά με την ταυτότητα, τη δραστηριότητα ή την οργάνωση προσώπων στα οποία έχει χορηγηθεί αριθμός φορολογικού μητρώου ΦΠΑ στο εν λόγω κράτος μέλος ή με το ιστορικό των ανταλλαγών πληροφοριών που γίνονται είτε κατόπιν είτε άνευ αιτήσεως σε σχέση με τα πρόσωπα αυτά. Ο κατάλογος και οι λεπτομέρειες των δεδομένων που συλλέγονται με βάση άλλη πλην της οδηγίας 2006/112/ΕΚ καθορίζονται με διαδικασία επιτροπολογίας.

42. Από 1ης Ιανουαρίου 2015, θα προστεθούν στη βάση δεδομένων και πληροφορίες σχετικά με τα πρόσωπα που παρέχουν υπηρεσίες, μεταξύ δε άλλων δεδομένα σχετικά με τον κύκλο εργασιών των προσώπων αυτών και με την τήρηση των φορο-

λογικών τους υποχρεώσεων, π.χ. σχετικά με την τυχόν εκπρόθεσμη υποβολή φορολογικής δήλωσης ή την ύπαρξη φορολογικών χρεών (βλ. άρθρο 18 παράγραφος 3).

43. Με το άρθρο 22 υποχρεώνονται τα κράτη μέλη να παραχωρούν στις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών αυτόματη πρόσβαση στις πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων. Δεν προσδιορίζονται περαιτέρω οι σκοποί για τους οποίους θα δικαιούνται οι αρμόδιες αρχές να συμβουλευούνται τη βάση δεδομένων. Αυτό συνιστά αλλαγή έναντι του ισχύοντος κειμένου του κανονισμού, όπου ορίζεται ότι οι αρμόδιες αρχές έχουν άμεση πρόσβαση σε περιορισμένο μόνο μέρος των πληροφοριών και «αποκλειστικά δε και μόνο για την πρόληψη της παραβίασης της νομοθεσίας για το ΦΠΑ» και «όπου το κρίν[ουν] απαραίτητο για τον έλεγχο της ενδοκοινοτικής απόκτησης αγαθών ή ενδοκοινοτικής παροχής υπηρεσιών» (βλ. ισχύον άρθρο 24).

44. Διευρύνοντας τις δυνατότητες πρόσβασης των αρμόδιων αρχών στη βάση δεδομένων, η πρόταση επιδεινώνει τους κινδύνους από πλευράς προστασίας δεδομένων. Αυτό όμως δεν θέτει αναγκαστικά προβλήματα τέτοιας φύσης αν ο αριθμός των αρχείων προσωπικών δεδομένων που αποθηκεύονται στην ηλεκτρονική βάση δεδομένων είναι όσο το δυνατόν πιο περιορισμένος. Από αυτή την άποψη, ο ΕΕΠΔ επικροτεί τον προσδιορισμό των δεδομένων που περιέχονται στις βάσεις δεδομένων. Η πρόταση όμως ορίζει μόνο τι πληροφορίες υποχρεούνται τα κράτη μέλη να αποθηκεύουν στη βάση δεδομένων, δεν προσδιορίζει όμως καθόλου κατά πόσον μπορούν να προστίθενται και άλλες πληροφορίες και κατά πόσον θα έχουν και σ' αυτές πρόσβαση οι αρμόδιες αρχές. Ο ΕΕΠΔ συνιστά επομένως στο νομοθέτη να δηλώσει ρητώς ότι, καθ' όσον αφορά προσωπικά δεδομένα, δεν θα καταχωρείται τίποτε άλλο στη βάση δεδομένων, ή τουλάχιστον να εξασφαλίσει ότι η αυτοματοποιημένη πρόσβαση θα περιορίζεται στις απαραίτητες κατηγορίες δεδομένων. Ο ΕΕΠΔ καλεί ωσαύτως το νομοθέτη να προσδιορίσει τι είδους προσωπικές πληροφορίες θα ανταλλάσσονται, να οριοθετήσει τους σκοπούς για τους οποίους χωρεί τέτοια ανταλλαγή και να αξιολογήσει την ανάγκη της, ή τουλάχιστον να εξασφαλίσει την τήρηση της αρχής της αναγκαιότητας.

45. Το τμήμα το σχετικό με την ανταλλαγή δεδομένων μέσω των ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων περιέχει επίσης κανόνες σχετικούς με την ποιότητα των δεδομένων. Στο άρθρο 20 ορίζεται ότι τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι βάσεις δεδομένων να είναι ενημερωμένες, πλήρεις και ακριβείς, ενώ στο άρθρο 23 προβλέπονται τακτικές εξακριβώσεις των πληροφοριών με σκοπό τη διασφάλιση της ποιοτικής στάθμης και της αξιοπιστίας των πληροφοριών που περιέχονται στη βάση δεδομένων. Οι απαιτήσεις αυτές συνάδουν πλήρως με τις απαιτήσεις περί ποιότητας δεδομένων που επιβάλλονται με το άρθρο 6 παράγρ. 1 στοιχ. δ) της οδηγίας 95/46/ΕΚ και το άρθρο 4 παράγρ. 1 στοιχ. δ) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001. Στο άρθρο 20 προβλέπεται επίσης η θέσπιση (με διαδικασία επιτροπολογίας) κριτηρίων βάσει των οποίων καθορίζεται ποιες τροποποιήσεις δεν είναι συναφείς, ουσιαστικές ή χρήσιμες και μπορούν κατά συνέπεια να παραλείπονται. Ο ΕΕΠΔ τονίζει ότι τα κριτήρια αυτά θα πρέπει να συνάδουν με τις απαιτήσεις της προστασίας δεδομένων (βλ. και σημεία 57-59 παρακάτω).

46. Στο άρθρο 19 ορίζεται ότι οι πληροφορίες της ηλεκτρονικής βάσης δεδομένων πρέπει να αποθηκεύονται επί πενταετία τουλάχιστον μετά τη λήξη του πρώτου ημερολογιακού έτους κατά το οποίο δίδεται πρόσβαση στις πληροφορίες, δεν παρέχεται όμως καμία αιτιολόγηση της χρονικής αυτής διάρκειας. Προκειμένου για προσωπικά δεδομένα, η πρόβλεψη ελάχιστου χρονικού διαστήματος χωρίς καμία αναφορά στην αρχή της αναγκαιότητας αντιβαίνει στη απαίτηση της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων, ότι τα δεδομένα δεν πρέπει να αποθηκεύονται επί μεγαλύτερο διάστημα από το αναγκαίο. Ο ΕΕΠΔ συνιστά συνεπώς να επανεκτιμηθεί αυτή η διάταξη σε συνάρτηση με την υποχρέωση που απορρέει από το άρθρο 6 παράγρ. 1 στοιχ. ε) της οδηγίας 95/46/EK και το άρθρο 4 παράγρ. 1 στοιχ. ε) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 και να οριστεί μια μέγιστη διάρκεια αποθήκευσης όποτε πρόκειται για προσωπικά δεδομένα, με δυνατότητα παράτασης μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις.

Πληροφορίες διαθέσιμες μέσω του VIES

47. Το κεφάλαιο IX της πρότασης πραγματεύεται τις διαθέσιμες στους υποκειμένους στο φόρο πληροφορίες. Όπως εξηγήθηκε προηγουμένως στο σημείο 13, το σύστημα VIES επιτρέπει ήδη στους υποκειμένους στο φόρο να επιβεβαιώνουν την εγκυρότητα του αριθμού μητρώου ΦΠΑ υπό τον οποίο κάποιος έχει προβεί σε ενδοκοινοτική παράδοση/παροχή αγαθών ή υπηρεσιών ή καταστεί αποδέκτης τέτοιας προμήθειας/παροχής. Η Επιτροπή προτείνει να προστεθεί φράση όπου να ορίζεται ρητώς ότι η επιβεβαίωση ζητείται για τις ανάγκες του συγκεκριμένου τύπου πράξης, να προβλεφθεί δε επίσης η παροχή στον αιτούντα του ονόματος και της διεύθυνσης που αντιστοιχούν σε αυτό τον αριθμό μητρώου. Ο ΕΕΠΔ φρονεί ότι οι κανόνες αυτοί συνάδουν με τις απαιτήσεις της προστασίας δεδομένων.

Eurofisc

48. Η πρόταση της Επιτροπής θέτει τη νομική βάση για τη συγκρότηση μιας κοινής επιχειρησιακής δομής πολυμερούς συνεργασίας, της λεγόμενης Eurofisc. Ο σκοπός αυτής της δομής θα είναι η δυνατότητα ταχείας ανταλλαγής στοχοθετημένων πληροφοριών μεταξύ όλων των κρατών μελών, και δη η προαγωγή της ανταλλαγής πληροφοριών με βάση τα πορίσματα αναλύσεων κινδύνου και στρατηγικών αναλύσεων στις οποίες θα προβαίνει ο δημιουργητέος φορέας. Στο άρθρο 36 παράγραφος 2 ορίζεται ότι οι λεπτομερείς ρυθμίσεις για τις ανταλλαγές πληροφοριών που πραγματοποιούνται ειδικά στο πλαίσιο της λειτουργίας του φορέα αυτού καθορίζονται με διαδικασία επιτροπολογίας. Στο κεφάλαιο που προβλέπει τη συγκρότηση του Eurofisc δεν γίνεται καμία μνεία σε απαιτήσεις προστασίας δεδομένων. Ο ΕΕΠΔ επιθυμεί να τονίσει ότι — ανεξαρτήτως του εφαρμοστέου δικαίου κατά τα διαλαμβανόμενα προηγουμένως στο Μέρος III— θα πρέπει να προσδιοριστεί το τι είδους προσωπικές πληροφορίες θα ανταλλάσσονται, να οριοθετηθούν οι σκοποί για τους οποίους χωρεί τέτοια ανταλλαγή και να εξασφαλιστεί η τήρηση της αρχής της αναγκαιότητας.

IV.2. Άλλα στοιχεία με σημασία από πλευράς προστασίας δεδομένων

Άρθρο 57: αρχή του περιορισμού των σκοπών

49. Το κεφάλαιο XV της πρότασης πραγματεύεται τους όρους που διέπουν την ανταλλαγή πληροφοριών, περιέχει δε διατάξεις για

τις πρακτικές της λεπτομέρειες. Ένα άρθρο που παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον από πλευράς προστασίας δεδομένων είναι το άρθρο 57, που ορίζει ότι τα πρόσωπα που χειρίζονται πληροφορίες ανταλλασσόμενες δυνάμει του κανονισμού υπέχουν υποχρέωση τήρησης του επαγγελματικού απορρήτου. Και γίνεται μν στην παράγραφο 5 αναφορά στην οδηγία 95/46/EK (βλ. παρακάτω), η υποχρέωση εχεμύθειας όμως δεν παραπέμπει σαφώς στους κανόνες προστασίας δεδομένων. Ο ΕΕΠΔ συνιστά στο νομοθέτη να προσθέσει και στην παράγραφο 1 αναφορά στη νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων.

50. Η παράγραφος 1 του άρθρου 57 φαίνεται να εισάγει τη χρησιμοποίηση των δεδομένων και για άλλους σκοπούς από εκείνους που διατυπώνονται προηγουμένως στον κανονισμό. Η παράγραφος 3 επιτρέπει ρητώς τη χρησιμοποίησή τους «για άλλους σκοπούς», εφόσον σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους μέλους της αρχής στην οποία υποβάλλεται η αίτηση, επιτρέπεται η χρησιμοποίησή τους για παρόμοιους σκοπούς. Εν προκειμένω, ο ΕΕΠΔ επισημαίνει την αρχή του περιορισμού των σκοπών που διατυπώνεται στο άρθρο 6 παράγρ. 1 στοιχ. β) της οδηγίας 95/46/EK και το άρθρο 4 παράγρ. 1 στοιχ. β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001. Ο ΕΕΠΔ τονίζει ότι προκειμένου περί προσωπικών δεδομένων, δεν επιτρέπεται καταρχήν η χρησιμοποίησή τους για σκοπούς άλλους από αυτούς για τους οποίους έχουν συλλεγεί, εκτός μόνον υπό αυστηρές προϋποθέσεις που διατυπώνονται στο άρθρο 13 παράγρ. 1 της οδηγίας και στο άρθρο 20 παράγρ. 1 του κανονισμού. Ο ΕΕΠΔ καλεί επομένως το νομοθέτη να επανεκτιμήσει τη διάταξη αυτή με γνώμονα την αρχή του περιορισμού των σκοπών, όπως διατυπώνεται στο άρθρο 6 παράγρ. 1 στοιχ. β) της οδηγίας 95/46/EK και το άρθρο 4 παράγρ. 1 στοιχ. β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

Άρθρο 57 παράγραφος 5: περιορισμός ορισμένων συγκεκριμένων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων προστασίας δεδομένων

51. Στην 35η αιτιολογική σκέψη αναφέρεται ότι για τους σκοπούς του κανονισμού θα πρέπει να εξετασθεί το ενδεχόμενο να περιοριστούν ορισμένα δικαιώματα και ορισμένες υποχρεώσεις που προβλέπονται από την οδηγία 95/46/EK, γίνεται δε μνεία του άρθρου 13 παράγραφος 1 στοιχείο ε) της εν λόγω οδηγίας, όπου προβλέπεται η δυνατότητα τέτοιων περιορισμών. Με την πρόταση προστίθεται ακόμη στην αιτιολογική σκέψη η εκτίμηση ότι ο περιορισμός αυτός είναι αναγκαίος και μη δυσανάλογος με γνώμονα τις δυνητικές απώλειες εσόδων για τα κράτη μέλη και την κεφαλαιώδη σημασία των υπόψη πληροφοριών για την αποτελεσματική καταπολέμηση της απάτης.

52. Περαιτέρω αναπτύσσονται αυτές οι σκέψεις στο άρθρο 57 παράγρ. 5. Εκεί, αφού τονιστεί ότι κάθε αποθήκευση ή ανταλλαγή πληροφοριών δυνάμει του κανονισμού υπόκειται στις διατάξεις που θέτουν σε εφαρμογή την οδηγία 95/46/EK (βλ. παραπάνω, σημείο 23), ακολουθεί η εξής φράση: «Εντούτοις, για τους σκοπούς της ορθής εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη περιορίζουν την έκταση των υποχρεώσεων και των δικαιωμάτων που προβλέπονται στο άρθρο 10, στο άρθρο 11 παράγρ. 1 και στα άρθρα 12 και 21 της οδηγίας 95/46/EK, στο βαθμό που αυτό κρίνεται αναγκαίο προκειμένου να μη θίγεται η διασφάλιση των συμφερόντων που αναφέρονται στο άρθρο 13 στοιχείο ε) της εν λόγω οδηγίας.» Στα εν λόγω άρθρα περιέχεται η υποχρέωση του υπεύθυνου της επεξεργασίας να ενημερώνει το πρόσωπο που

αφορούν τα δεδομένα (άρθρα 10 και 11), το δικαίωμα πρόσβασης καθενός στα δεδομένα που τον αφορούν (άρθρο 12) και την υποχρέωση της εθνικής αρχής προστασίας δεδομένων να τηρεί δημόσιο μητρώο των επεξεργασιών (άρθρο 21).

53. Ο ΕΕΠΔ τονίζει ότι το άρθρο 13 στοιχείο ε) της οδηγίας 95/46/EK, που επιτρέπει εξαιρέσεις από ορισμένες διατάξεις της οδηγίας, πρέπει να ερμηνεύεται στενά. Ο ΕΕΠΔ αναγνωρίζει ότι σε ορισμένες περιπτώσεις θα μπορούσε να θεωρηθεί αναγκαίο για τους σκοπούς της πρόληψης και της ανίχνευσης της απάτης περί τους φόρους να ανασταλεί προσωρινά η υποχρέωση προηγούμενης ενημέρωσης του ενδιαφερομένου και το δικαίωμά του να έχει πρόσβαση στα δεδομένα που τον αφορούν. Όμως, το άρθρο 13 της οδηγίας 95/46/EK επιτάσσει, πρώτον ο περιορισμός να επιβάλλεται με «νομοθετικό μέτρο» και δεύτερον να «απαιτείται για τη διαφύλαξη» ενός από τα απαριθμούμενα συμφέροντα. Το υπάρχον κείμενο του προτεινόμενου άρθρου 57 παράγραφος 5 δεν πληροί την πρώτη απαίτηση, καθότι δεν αναφέρει πούθενά την αναγκαία νομική βάση. Ως εκ τούτου, ο ΕΕΠΔ συνιστά στο νομοθέτη να συμπεριλάβει και αυτή την απαίτηση στη διατύπωσή του. Η δεύτερη απαίτηση μπορεί να θεωρηθεί ότι ικανοποιείται με τις λέξεις «στο βαθμό που αυτό κρίνεται αναγκαίο»· χάριν συνοχής όμως, ο ΕΕΠΔ συνιστά να αντικατασταθούν από τις λέξεις «εφόσον αυτό απαιτείται». Τέλος, ο ΕΕΠΔ συνιστά στο νομοθέτη να απαλείψει την πρόταση «Ο περιορισμός αυτός είναι αναγκαίος και μη δυσανάλογος...» που προτείνεται να προστεθεί στην 35η αιτιολογική σκέψη, ως υπερβολικά γενικόλογη και στερούμενη περαιτέρω νομικής αξίας.

Διαφάνεια

54. Τα άρθρα 10 και 11 της οδηγίας 95/46/EK επιβάλλουν στον υπεύθυνο της επεξεργασίας την υποχρέωση να ενημερώνει το πρόσωπο που αφορούν τα δεδομένα προτού συλλέγουν αυτά, ή, όταν τα δεδομένα δεν έχουν συλλεγεί από το πρόσωπο το οποίο αφορούν, ευθύς ως καταχωριστούν. Οι διατάξεις αυτές μπορεί να θεωρηθεί ότι αναπτύσσουν περαιτέρω τη γενική αρχή της διαφάνειας, που αποτελεί μέρος της υποχρέωσης «σύννομης και θεμιτής επεξεργασίας» που διατυπώνεται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 στοιχ. α) της οδηγίας 95/46/EK. Ο ΕΕΠΔ σημειώνει ότι η πρόταση δεν περιέχει άλλες διατάξεις που να σχετίζονται με την αρχή της διαφάνειας, λχ. το πώς να γίνει γνωστό στο ευρύτερο κοινό το σύστημα ή πώς να ενημερώνονται για τις επεξεργασίες τα πρόσωπα που τα αφορούν τα δεδομένα. Ο ΕΕΠΔ προτρέπει επομένως το νομοθέτη να περιλάβει μια διάταξη που να ρυθμίζει τη διαφάνεια της συνεργασίας και των υποστηρικτικών της συστημάτων.

Άρθρο 52: ανταλλαγή πληροφοριών με τρίτες χώρες

55. Στο άρθρο 52 προβλέπεται η δυνατότητα ανταλλαγής πληροφοριών με τρίτες χώρες, ορίζεται δε συγκεκριμένα ότι «είναι δυνατό να γνωστοποιούνται στη[ν ενδιαφερόμενη τρίτη] χώρα αυτή οι πληροφορίες που έχουν συγκεντρωθεί κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, με τη συγκατάθεση των αρμόδιων αρχών που τις έχουν παράσχει, σύμφωνα με τις εσωτερικές τους διατάξεις όσον αφορά τη διαβίβαση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα σε τρίτες χώρες». Ο ΕΕΠΔ παρατηρεί με ευχα-

ρίστηση ότι ο νομοθέτης έχει επίγνωση των ειδικών κανόνων που διέπουν την ανταλλαγή προσωπικών δεδομένων με χώρες εκτός ΕΕ: Για λόγους σαφήνειας, θα ήταν δυνατό να περιληφθεί στο κείμενο μια ρητή μνεία της οδηγίας 95/46/EK, όπου να ορίζεται ότι αυτές οι διαβιβάσεις δεδομένων θα πρέπει να γίνονται σύμφωνα με τους κανόνες εσωτερικού δικαίου που υλοποιούν το κεφάλαιο IV της οδηγίας 95/46/EK, το οποίο αφορά τα της διαβίβασης δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα προς τρίτες χώρες.

56. Η πρόταση κάνει λόγο μόνο για τις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών. Δεν είναι σαφές αν εξετάζεται το ενδεχόμενο ανταλλαγής (προσωπικών) πληροφοριών με τρίτες χώρες και σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Αυτό έχει στενή σχέση με τα ζητήματα που θίγονται στο Μέρος III προηγουμένως σχετικά με το δίκαιο που θα διέπει τις ενέργειες του Eurofisc. Κάθε διαβίβαση προσωπικών δεδομένων από κοινοτικά όργανα ή φορείς προς τρίτες χώρες πρέπει να γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001, και ο ΕΕΠΔ ζητεί από το νομοθέτη να διευκρινίσει αυτό το ζήτημα.

Επιτροπολογία

57. Όπως καταφαίνεται από την παραπάνω ανάλυση, υπάρχουν διάφορα ζητήματα με σημασία από πλευράς προστασίας δεδομένων, τα οποία θα αναπτυχθούν περαιτέρω σε κανόνες που θα θεσπιστούν με την επιτροπολογιακή διαδικασία που εκτίθεται στο άρθρο 60 της πρότασης (βλ. προηγουμένως σημεία 41, 45 και 48). Ο ΕΕΠΔ κατανοεί με την πρακτική ανάγκη που υπαγορεύει την προσφυγή σ' αυτή τη διαδικασία, επιθυμεί όμως να υπογραμμίσει ότι οι κύριες αναφορές και εγγυήσεις οι σχετικές με την προστασία των δεδομένων θα πρέπει να ορίζονται στη βασική νομική πράξη.
58. Ο ΕΕΠΔ επιθυμεί να τονίσει ότι αν πρόκειται να συζητούνται περαιτέρω κανόνες με διαδικασία επιτροπολογίας, αυτό θα πρέπει να γίνεται με τις απαιτήσεις προστασίας δεδομένων κατά του που απορρέουν από την οδηγία 95/46/EK και τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001. Ο ΕΕΠΔ προτρέπει επίσης την Επιτροπή να εξασφαλίσει τη σύμπραξη του και να ζητήσει τη γνώμη του αν όντως πρόκειται να συζητηθούν περαιτέρω κανόνες με σημασία από πλευράς προστασίας δεδομένων, όπως θα συμβεί λχ. με τη συγκρότηση του Eurofisc (βλ. προηγουμένως σημείο 48).
59. Για να εξασφαλιστεί η σύμπραξη του ΕΕΠΔ όταν πρόκειται να συζητηθούν με διαδικασία επιτροπολογίας περαιτέρω κανόνες με σημασία από πλευράς προστασίας δεδομένων, ο ΕΕΠΔ συνιστά στο νομοθέτη να περιλάβει στο άρθρο 60 μια τρίτη παράγραφο με την εξής διατύπωση: «Όταν τα εκτελεστικά μέτρα σχετίζονται με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ζητείται η γνώμη του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων».

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΚΑΙ ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

60. Ο ΕΕΠΔ έχει επίγνωση της σπουδαιότητας της ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας των μέτρων κατά της διασυνοριακής απάτης και της εξασφάλισης καλύτερης είσπραξης του ΦΠΑ στις διασυνοριακές συναλλαγές. Ο ΕΕΠΔ αναγνωρίζει περαιτέρω ότι για την επίτευξη αυτών των στόχων αναπόφευκτα θα γίνεται επεξεργασία προσωπικών δεδομένων. Ο ΕΕΠΔ τονίζει όμως ότι αυτή η επεξεργασία προσωπικών δεδομένων πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες προστασίας δεδομένων.

61. Μετά από ανάλυση του νομικού πλαισίου που απορρέει από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1798/2003 και των προσαρμογών που προτείνεται να επέλθουν σ' αυτόν, ο ΕΕΠΔ κατέληξε στο συμπέρασμα ότι παρά τα διάφορα θετικά στοιχεία που υπάρχουν, δεν πληρούνται όλες οι απαιτήσεις των κοινοτικών κανόνων περί προστασίας δεδομένων.

62. Στην ανά χείρας γνωμοδότηση, ο ΕΕΠΔ απευθύνει προς το νομοθέτη τις εξής συστάσεις:

— Όσον αφορά το ζήτημα του εφαρμοστέου κοινοτικού δικαίου περί προστασίας δεδομένων, να διευκρινίσει τον καταμερισμό αρμοδιοτήτων μεταξύ κρατών μελών, Επιτροπής και Eurofisc για τη συμμόρφωση με τους σχετικούς κανόνες.

— Όσον αφορά την ανταλλαγή δεδομένων μεταξύ αρμόδιων αρχών, είτε κατόπιν αιτήσεως είτε άνευ, να προσδιορίσει τι είδους προσωπικές πληροφορίες θα ανταλλάσσονται, να οριοθετήσει τους σκοπούς για τους οποίους χωρεί τέτοια ανταλλαγή και να αξιολογήσει την ανάγκη της, ή τουλάχιστον να εξασφαλίσει την τήρηση της αρχής της αναγκαιότητας.

— Όσον αφορά την ανταλλαγή δεδομένων μέσω άμεσα διαθέσιμων ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων, να δηλώσει ρητώς ότι καθόσον αφορά τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα, δεν θα αποθηκεύονται στη βάση δεδομένων κανενός είδους δεδομένα πέραν εκείνων που έχουν ήδη οριστεί, ή τουλάχιστον να εξασφαλίσει ότι η αυτοματοποιημένη πρόσβαση θα περιορίζεται στις αναφερθείσες κατηγορίες δεδομένων· επίσης δε, να οριοθετήσει τους σκοπούς για τους οποίους επιτρέπεται άμεση προσπέλαση των βάσεων δεδομένων, να εξασφαλίσει την τήρηση της αρχής της αναγκαιότητας και να καθορίσει μια μέγιστη διάρκεια αποθήκευσης για τη διατήρηση δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στη βάση δεδομένων, με ενδεχόμενες εξαιρέσεις σε εξαιρετικές περιπτώσεις.

— Όσον αφορά το άρθρο 57 (και την 35η αιτιολογική σκέψη),

— να προσθέσει στην παράγραφο 1 αναφορά στη νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων,

— να επανεκτιμήσει την παράγραφο 1 και 3 με γνώμονα την αρχή του περιορισμού των σκοπών, όπως διατυπώνεται στο άρθρο 6 παράγρ. 1 στοιχ. β) της οδηγίας 95/46/ΕΚ και το άρθρο 4 παράγρ. 1 στοιχ. β) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001,

— να περιλάβει στην παράγραφο 5 την απαίτηση που περιέχεται στο άρθρο 13 της οδηγίας 95/46/ΕΚ, ότι ο περιορισμός των αναφερόμενων δικαιωμάτων και υποχρεώσεων πρέπει να επιβάλλεται με νομοθετικό μέτρο,

— να αντικαταστήσει στην παράγραφο 5 τις λέξεις «στο βαθμό που αυτό κρίνεται αναγκαίο» από τις λέξεις «εφόσον αυτό απαιτείται»,

— να απαλείψει την πρόταση «Ο περιορισμός αυτός είναι αναγκαίος και μη δυσανάλογος...» που προτείνεται να προστεθεί στην 35η αιτιολογική σκέψη.

— Όσον αφορά την αρχή της διαφάνειας, να περιλάβει μια διάταξη που να ρυθμίζει τη διαφάνεια της συνεργασίας και των υποστηρικτικών της συστημάτων.

— Όσον αφορά την ανταλλαγή δεδομένων με τρίτες χώρες, να περιλάβει στο άρθρο 52 μια ρητή μνεία του κεφαλαίου IV της οδηγίας 95/46/ΕΚ, και επίσης να διευκρινίσει κατά πόσον εξετάζεται το ενδεχόμενο ανταλλαγής (προσωπικών) πληροφοριών με τρίτες χώρες από την Επιτροπή ή/και τον Eurofisc.

— Όσον αφορά τους κανόνες που θεσπίζονται με διαδικασία επιτροπολογίας, να προσθέσει στο άρθρο 60 μια τρίτη παράγραφο με την εξής διατύπωση: «Όταν τα εκτελεστικά μέτρα σχετίζονται με την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, ζητείται η γνώμη του Ευρωπαϊού Επόπτη Προστασίας Δεδομένων».

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις 30 Οκτωβρίου 2009.

Peter HUSTINX

Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων